Dosarul nr.4r-1279/23 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-22167151-02-4r-03042023 Judecător Stratan Sergiu

D E C I Z I E

25 octombrie 2023 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, în componența:
Președintele completului Bulhac Ion
Judecătorii Morozan Ghenadie și Lîsîi Ghenadie

judecând fără prezența părților, în ordine de recurs, recursurile declarate de avocatul Glușcenco Eugeniu în interesele SRL „Lentileta" și de agentul constatator Samburschi Petru împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 07.03.2023, în cauza contravențională a lui ***Munteanu Arcadie***, învinuit în comiterea contravenției prevăzute de art.106 Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei: în procedura instanței de fond din 15.11.2022 până la 07.03.2023; în Curtea de Apel Chișinău din 03.04.2023 și până la 25.10.2023.

Procedura de înștiințare a părților a fost legal executată.
Referință asupra recursurilor de la intimat nu a parvenit.
Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

A C O N S T A T A T:

1. Pe data de 30.09.2022, OS al SP-2 al IP Botanica, Samburschi Petru, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05 778839, prin care Munteanu Arcadia a fost sancționat pentru faptul că, la data de 15.09.2022, ora 02:05 în mun. Chișinău, bd. Decebal 34, în localul „Oro", nu a achitat contul.
2. Totodată, fapta lui Munteanu Arcadie a fost calificată în baza art.106 Cod contravențional, fiindu-i aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 90 unități convenționale, echivalentul a 4500 lei.

3. Pe data de 04.11.2022, Munteanu Arcadie a depus contestație în condițiile art.448 Cod contravențional împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05 778839 din 30.09.2022 și deciziei de sancționare, solicitând anularea acestora și încetarea procesului.
4. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 07.03.2023, contestația depusă de Munteanu Arcadie fost admisă și s-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05 778839 din 30.09.2022, întocmit în temeiul art.106 Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional în privința lui Munteanu Arcadie, din lipsa în acțiunile acestuia a faptului contravenției.
5. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, avocatul Glușcenco Eugeniu în interesele SRL „Lentileta" a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 07.03.2023, cu remiterea cauzei la rejudecare.
6. În motivarea recursului s-a indicat că, cauzarea de daune în mărime de 16 720,00 lei, a avut loc prin abuz de încredere, care s-a realizat prin folosirea relațiilor de încredere în scopul însușirii ilegale a profiturilor bănești.

Recurentul consideră că relațiile de încredere au apărut în momentul efectuării comenzilor, acceptării lor fără rezerve și consumării produselor solicitate. Datorită acestor circumstanțe, victima avea speranța legitimă de a obține costul produselor consumate, or, buna-credință consumatorilor se prezumă și nu urmează a fi pusă la dubii sau dovedită, până la proba contrară.

Astfel, SRL „Lentileta" având încrederea și obligația legală de a deservi fără discriminare toţi consumatorii, a pus la dispoziția contravenientului bunurile sale și anume băuturi alcoolice și non-alcoolice. Însă, contravenientul profitând și abuzând în scop ilicit de încrederea acordată de victimă, după consumarea bunurilor, a refuzat achitarea acestora, prin ce, victimei i-a fost cauzată o daună materială în mărime de 16 720,00 lei.

Se menționează că, cauzarea de daune în contravenția prevăzută de art.106 Cod contravențional, se realizează în lipsa seninelor însușirii averii. Munteanu Arcadie a săvârșit contravenția prin neîndeplinirea obligației juridice de a transmite victimei contravaloare bunurilor consumate. Anume la acest aspect, instanța de fond a dat o apreciere eronată și greșit a calificat fapta săvârșită de Munteanu Arcadie.

Mai consideră că nu pot fi reținute alegațiile instanței de fond, prin care se indică faptul că, neachitarea contului într-un bar nu implică tragerea la răspundere contravențională în temeiul art.106 Cod contravențional.

7. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, agentul constatator Samburschi Petru a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 07.03.2023, cu remiterea cauzei la rejudecare.
8. În motivarea recursului a invocat că, instanța a făcut trimitere la faptul, că agentul constatator nu a întreprins suficiente măsuri în scopul stabilirii circumstanțelor cauzei şi stabilirii vinovăției sau lipse acesteia în acțiunile lui Muntean Arcadie, circumstanțe care au fost dovedite integral prin probele anexate la dosar.
9. Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor examinate de prima instanță în raport cu argumentele recursurilor declarate, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursurile sunt fondate și urmează a fi admise, cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, din următoarele considerente.
10. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.
11. Conform art.466 Cod contravențional, hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri: a) nu au fost respectate dispozițiile privind competența după materie sau după calitatea persoanei; b) ședința de judecată nu a fost publică; c) cauza a fost judecată fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, s-a aflat în imposibilitatea de a se prezenta sau de a înștiința instanța despre imposibilitate; d) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde dispozitivului pronunțat după deliberare; e) nu au fost întrunite elementele constitutive ale contravenției sau instanța a pronunțat o hotărâre de sancționare pentru o altă faptă decât cea imputată contravenientului, cu excepția cazurilor de reîncadrare juridică a acțiunilor lui în temeiul unei legi mai blânde; f) contravenientul a fost sancționat pentru o faptă neprevăzută de prezentul cod; g) s-au aplicat sancțiuni în alte limite decât cele prevăzute de lege sau nu corespund faptei săvârșite sau persoanei contravenientului; h) contravenientul a fost supus anterior răspunderii

contravenționale pentru această faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii contravenționale, sau aplicarea sancțiunii a fost înlăturată de o nouă lege ori anulată de un act de amnistie, sau a intervenit decesul contravenientului ori împăcarea părților în cazul prevăzut de lege; i) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită; j) a intervenit o lege mai favorabilă contravenientului; k) Curtea Constituțională a declarat neconstituțională prevederea legii aplicate; l) instanța de judecată internațională, prin hotărâre în o altă cauză, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în cauza respectivă.

12. Totodată, potrivit art.471 Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, cu citarea părților. Neprezentarea la ședință a părților legal citate nu împiedică judecarea recursului. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

13. În fapt, potrivit materialelor cauzei, se atestă că, pe data de 30.09.2022, OS al SP-2 al IP Botanica, Samburschi Petru, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05 778839, prin care Munteanu Arcadia a fost sancționat pentru faptul că, la data de 15.09.2022, ora 02:05 în mun. Chișinău, bd. Decebal 34, în localul „Oro”, nu a achitat contul.

14. Totodată, fapta lui Munteanu Arcadie a fost calificată în baza art.106 Cod contravențional, fiindu-i aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 90 unități convenționale, echivalentul a 4500 lei.

15. Astfel, Colegiul penal conchide că instanța de fond nu a dat o apreciere cumulului de probe și nu a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

16. Din perspectiva Convenției Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenționale pot intra în domeniul penal, în sensul autonom european. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale.

17. Colegiul penal menționează că, instanța de fond a examinat cauza superficial, iar la baza hotărârii adoptate a pus doar interesele făptuitorului, neglijând faptul că la materialele cauzei contravenționale au fost anexate un șir de probe, cum ar fi: procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI 05778839 din 30.09.2022; informația „112” din 28.09.2022; Raportul agentului constatator din 15.09.2022; copia bonului fiscal din 15.09.2022 în sumă de 16 720 lei; declarațiile lui Bodiu Crina; declarațiile lui Munteanu Arcadie; sesizarea administratorului SRL „Lentileta”;

declarațiile martorului Budeci Victor; declarațiile martorului Drăgan Daniel; cărora instanța de fond nu le-a acordat importanța necesară.

18. Art.106 Cod contravențional, stabilește că, cauzarea de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere, în cazul în care fapta nu reprezintă o sustragere și nu întrunește elementele unei infracțiuni, se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale.

19. Astfel, se reține că, prima a instanță a conchis că neachitarea contului într-un bar nu implică tragerea la răspundere contravențională în temeiul art.106 Cod contravențional.

20. Potrivit prevederilor art.458 alin.(1) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

21. Se subliniază că, CtEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că art.6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art.6 îi atribuie „instanței" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct.19-20, pct.59 și 61).* Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei *(Jahnke și Lenoble împotriva Franței (dec.), nr.40490/98 și Dima împotriva României, 16.11.2006).*

22. Din interpretarea art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

23. Cu referire la temeiul de încetarea a procesului aplicat de instanța de fond, Colegiul explică faptul că latura obiectivă a contravenției prevăzute de art.106 Cod

contravențional, se realizează prin cauzarea de daune materiale proprietarului, la caz SRL „Lentileta”, prin înșelăciune sau abuz de încredere.

24. Instanța de recurs mai notează că, în speță, cauzarea de daune în mărime de 16720,00 lei, a avut loc prin abuz de încredere, care s-a realizat prin folosirea relațiilor de încredere în scopul însușirii profiturilor bănești.

25. Colegiul consideră argumentată poziția avocatului din recurs, că relațiile de încredere au apărut în momentul efectuării comenzilor, acceptării lor fără rezerve și consumării produselor solicitate. Datorită acestor circumstanțe, victima avea speranța legitimă de a obține costul produselor consumate, or, buna-credință consumatorilor se prezumă și nu urmează a fi pusă la dubii sau dovedită, până la proba contrară.

26. Se mai atestă că, cauzarea de daune în contravenția prevăzută de art.106 Cod contravențional, se realizează în lipsa seninelor însușirii averii.

27. În consecință, Colegiul penal a reținut că instanța de fond a examinat cauza în mod superficial și unilateral, fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar, adică prezenței sau lipsei probelor anexate la materialele cauzei pentru confirmarea vinovăției contravenientului.

28. În acest context, relevante sunt dezideratele din Hotărârea Curții Constituționale nr.28 din 22.11.2018, §65, în care Curtea a reținut în jurisprudența sa că sistemul de sancționare al statului trebuie să funcționeze de o asemenea manieră încât cei vulnerabili, i.e. victimele actelor de violență, să fie convinși că sistemul judiciar va reacționa împotriva ilegalităților comise față de ei și nu le va tolera sau nu îi va lăsa pe făptuitori nepedepsiți. Dacă nu s-ar putea stabili o pedeapsă din cauza reglementării deficitare a legii, scopul legii contravenționale nu ar fi atins, fapt care ar alimenta scepticismul public la adresa sistemului judiciar.

29. În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a considerat că astfel de prezumții sunt admisibile doar în măsura în care sunt rezonabile, nu prezumă lucruri dificile sau imposibil de probat și pot fi răsturnate de către persoana interesată *(Salabiaku contra Franței, 07.10.1998, §27).*

30. În această ordine de idei, reieșind din raționamentele expuse, instanța de recurs consideră că instanța de fond în mod nejustificat și pripit a purces la încetarea procesului contravențional.

31. Totodată, Colegiul reține că, judecătorii trebuie să aplice prevederile din Codul de procedură penală și să constate, în fiecare caz particular, dacă lipsa unei mențiuni în procesul-verbal nu poate fi înlăturată decât prin anularea procesului-verbal de

constatare a contravenției sau dacă aceasta poate fi acoperită (confirmată) de către instanța de judecată (Hotărârea Curții Constituționale nr.32 din 29.11.2018, §45).

32. În aceste circumstanțe, se denotă faptul că instanța nu a examinat complet și obiectiv cauza contravențională dată, iar la emiterea hotărârii nu a dat deplină importanță prevederilor art.462 alin.(4) Cod contravențional.

33. Prin urmare, rezultă că în hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanța își întemeiază soluția, nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor din materialul contravențional prezentat, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe, și respectiv, respingerea altora.

34. Aceste fapte constituie o neglijare a prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, întrucât, Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu poate fi întotdeauna înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părților. Instanțele naționale sunt obligate să-și motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță *(a se vedea în acest sens cauza Ruiz Torija și Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 09.12.1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 06.06.2006).*

35. Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate și remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată.

36. Așadar, instanța de fond nu a examinat cauza sub toate aspectele, în mod complet și obiectiv, fără a clarifica circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, fiind necesară administrarea de probe suplimentare, astfel că, Colegiul penal admite cererile de recurs, casează hotărârea contestată și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță, de către un alt complet de judecată.

37. Conducându-se de prevederile art.art.473 alin.(1) pct.2) lit. c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Admite recursurile declarate de avocatul Glușcenco Eugeniu în interesele SRL „Lentileta” și de agentul constatator Samburschi Petru, casează integral hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 07.03.2023, în cauza contravențională în privința lui ***Munteanu Arcadie,*** învinuit în comiterea contravenției prevăzute de art.106 Cod contravențional, cu dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță, de către un alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului Bulhac Ion

Judecătorii Morozan Ghenadie

Lîsîi Ghenadie